

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obo/36/2016
Identifikačné číslo spisu: 1099899168
Dátum vydania rozhodnutia: 28.04.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Pepelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1099899168.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Pepelovej a členiek senátu JUDr. Aleny Prieceleovej a JUDr. Gabriely Mederovej, v spore žalobcu: eustream, a.s., so sídlom Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava, IČO: 35 910 712, zast. advokátom JUDr. Petrom Vrábelom, so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, za účasti vedľajšieho účastníka: Slovenský plynárenský priemysel, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 44/a, 825 11 Bratislava, IČO: 35 815 256, proti žalovanému: Kerametal, akciová spoločnosť Bratislava, so sídlom Jašíkova 2, 826 05 Bratislava, IČO: 00 000 671, zast. advokátom JUDr. Allanom Böhmom, so sídlom Jesenského 2, 811 02 Bratislava, o návrhu žalovaného na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p., na odvolanie žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 58Cb/55/1999-1373 z 1. júna 2016, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 58Cb/55/1999-1373 z 1. júna 2016, p o t v r d z u j e .

II. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave ako súd prvej inštancie [v ďalšom texte ako „súd prvého stupňa“ alebo „prvostupňový súd“ v znení pôvodne aplikovaného Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), úč. do 30.06.2016] uznesením č. k. 58Cb/55/1999-1373 zo dňa 01.06.2016 zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania vedeného pod sp. zn. 58Cb/55/1999 do konečného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, o sťažnosti žalovaného zo dňa 09.05.2016.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu vyplýva, že na pojednávaní konanom dňa 12.05.2016, žalovaný požiadal konajúci súd o prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. z dôvodu, že v súčasnosti prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu. Do spisu založil fotokópiu písomnej sťažnosti adresovanej Európskemu súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v Štrasburgu, ktorú žalovaný podal dňa 09.05.2016 a ktorou namieta porušenie svojich ľudských práv a základných slobôd, vyplývajúcich z Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) vrátane jeho dodatkových protokolov, uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len Ústavný súd SR“ alebo „ÚS SR“) sp. zn. III. ÚS

602/2015 zo dňa 01.12.2015, ako aj uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“ alebo „NS SR“) sp. zn. 1ObdoV/14/2012 zo dňa 12.12.2013. Prvostupňovému súdu bolo dňa 18.05.2016 doručené odôvodnenie návrhu žalovaného na prerušenie konania, v ktorom žalovaný tvrdí, že všetky predpoklady na použitie ust. § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. boli v danom prípade splnené, t. j. existuje dôvod na prerušenie konania spočívajúci v skutočnosti, že v súčasnosti prebieha konanie pred ESLP, ktoré môže mať význam pre rozhodnutie vo veci. Otázkou riešenou v predmetnom konaní je, či v prebiehajúcom súdnom konaní došlo zo strany konajúcich súdov, a to Najvyššieho súdu SR, resp. Ústavného súdu SR, k porušeniu práva žalovaného na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a jeho práva vlastníť majetok podľa čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru. Žalovaný tvrdí, že NS SR a ÚS SR neoprávneným spôsobom zasiahli do jeho práva na zachovanie právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí a tým aj do jeho práva vlastníť majetok. Tvrdí, že napriek tomu, že iné všeobecné súdy v skutkovo a právne totožných veciach, považovali nárok žalovaného na zaplatenie peňažnej sumy voči žalobcovi, resp. jeho právnenému predchodcovi, vyplývajúci z vlastnej zmenky vystavenej žalobcom, resp. jeho právnym predchodcom a podpísanej vtedajším štatutárnym orgánom X. P. (tzv. „P. zmenky“), za daný, dôvodný a preukázaný, tak v tejto veci konajúce súdy nárok žalovaného, ktorý vyplýval z úplne rovnakých zmienek, zamietli s poukazom na absolútnu neplatnosť týchto zmienek.

3. Súd prvého stupňa poukázaním na § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. konštatoval, že predmetné ustanovenie ponecháva na úvahe súdu, či súd konanie preruší, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo predmetné konanie nepreruší a bude v ňom pokračovať. Ide o tzv. fakultatívne prerušenie konania, čo znamená, že takéto prerušenie nie je pre konanie vo veci sp. zn. 58Cb/55/1999 nevyhnutné z dôvodu, že v konaní o sťažnosti žalovaného, ktorá bola podaná žalovaným dňa 09.05.2016 na ESLP, sa podľa názoru konajúceho súdu nerieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, nakoľko žalovaný svojou sťažnosťou nenamieta právoplatný rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/97/2011, 4Obo/98/2011, ktorým najvyšší súd ako súd odvolací, potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 58Cb/55/1999 zo dňa 17.02.2010 v merite veci. Týmto rozhodnutím je konajúci súd viazaný a podľa názoru odvolacieho súdu je potrebné rozhodnúť o výške nároku. Prvostupňový súd má súčasne za to, že prerušenie konania vo veci sp. zn. 58Cb/55/1999 by bolo v rozpore so zákonnou požiadavkou účinnej ochrany práv účastníkov konania podľa § 6 O. s. p.. Vzhľadom na uvedené dôvody súd prvého stupňa vyhodnotil návrh žalovaného na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. za nedôvodný, z dôvodu ktorého ho pre nesplnenie podmienok uvedených v citovanom ustanovení, zamietol.

4. Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, tvrdiac, že je nesprávne, neodôvodnené a tým aj nepreskúmateľné.

5. Poukázaním na § 1 a § 2 O. s. p. má žalovaný za to, že prerušenie konania do rozhodnutia ESLP o jeho sťažnosti by nebolo v rozpore so zákonnou požiadavkou účinnej ochrany práv účastníkov. V prípade, ak bude jeho sťažnosť úspešná a ESLP skonštatuje, že uznesením Ústavného súdu SR č. k. III. ÚS 602/2015-34 zo dňa 01.12.2015, ako aj uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1ObdoV/14/2012 zo dňa 12.12.2013, došlo k porušeniu práv žalovaného na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 Dohovoru), nastane de facto i de iure stav, kedy by mal konajúci súd rozhodnúť o nároku žalovaného tak, aby nedošlo k porušeniu jeho práva na zachovanie právnej istoty, predvídateľnosti súdnych rozhodnutí a práva vlastníť majetok, tzn. tak, že prizná žalovanému nárok na zaplatenie vzájomným návrhom uplatnenej sumy vyplývajúcej z predmetných zmienek. V opačnom prípade by jeho rozhodnutie bolo v rozpore s právom žalovaného na spravodlivé súdne konanie a dôvodom pre uplatnenie mimoriadneho opravného prostriedku (obnovy konania), prípadne ďalších opatrení v súlade s príslušnými ustanoveniami Dohovoru. Tvrdí, že v súlade s cieľom zachovania hospodárnosti konania a rovnosti účastníkov súdneho sporu, ako aj ochrany ich práv a právom chránených záujmov, je vhodné prebiehajúce konanie prerušiť, vyčkať na rozhodnutie ESLP o jeho sťažnosti a v intenciách tohto rozhodnutia pokračovať v súdnom konaní tak, aby v budúcnosti nebolo nutné zo strany ktoréhokoľvek z účastníkov tohto konania iniciovať ďalšie konania (napr. obnovu konania) s cieľom domôcť sa ochrany svojich základných práv a slobôd.

6. Žalovaný súdu prvého stupňa ďalej vytkol, že ignoroval odôvodnenie jeho návrhu na prerušenie konania a v ňom uvedené dôvody, s ktorými sa zákonom stanoveným spôsobom nevysporiadal a nevysvetlil, prečo nie je možné žalovaným predložené argumenty akceptovať. Z tohto pohľadu považuje uznesenie súdu prvého stupňa za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Tvrdí ďalej, že skutočnosť, že v sťažnosti adresovanej ESLP nenapáda súdom prvého stupňa uvádzané súdne rozhodnutia, tiež nie je relevantným dôvodom pre zamietnutie návrhu na prerušenie súdneho konania.

7. Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení žalovaný odvolaciu súdu navrhol, aby napadnuté uznesenie prvostupňového súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, alternatívne, aby napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že súdne konanie vedené na súde prvého stupňa pod sp. zn. 58Cb/55/1999 prerušuje do konečného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva o sťažnosti žalovaného zo dňa 09.05.2016.

8. K odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca, ktorý navrhol uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“), ako vo výroku vecne správne, potvrdiť (písomné podanie zo dňa 13.07.2016 na č. l. 1452 - 1454 spisu).

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 470 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), po zistení, že odvolanie podala strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté (§ 359 C. s. p.), včas (§ 362 ods. 1 prvá veta C. s. p.), proti uzneseniu, proti ktorému zákon tento opravný prostriedok pripúšťa (§ 355 ods. 2 C. s. p.), preskúmal vec podľa § 380 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia pojednávania [keďže nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval to dôležitý verejný záujem (§ 385 ods. 1 C. s. p.)] a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

10. Vzhľadom k tomu, že odvolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, odvolací súd postupoval v zmysle § 470 ods. 1, ods. 2 veta prvá C. s. p. (podľa ktorých ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované) a právnu vec posudzoval v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

11. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že žalobca, pôvodne označený ako Slovenský plynárenský priemysel, štátny podnik, Bratislava, si voči žalovanému uplatnil právo na zaplatenie sumy 15.317.571,61,-Eur, 3.100.500,10,-USD a 2.325.594,67,-Sk (77.195,60,-Eur) s príslušenstvom, ako peňažný dlh žalovaného z titulu zadržaných úhrad tranzitných poplatkov plynu, penalizačných poplatkov a vyfakturovaných kurzových rozdielov za omeškané platby. V priebehu konania, konkrétne na pojednávaní súdu prvého stupňa dňa 12.05.2016 (č. l. 1355 a nasl.), žalovaný navrhol prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p., a to až do konečného rozhodnutia ESLP o sťažnosti žalovaného zo dňa 09.05.2016, ktorou namieta porušenie svojich ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z Dohovoru, vrátane jeho dodatkových protokolov, uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 602/2015 zo dňa 01.12.2015 a uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1ObdoV/14/2012 zo dňa 12.12.2013. K návrhu pripojil formulár sťažnosti adresovaný ESLP (č. l. 1358 a nasl.), súčasne písomným podaním zo dňa 18.05.2016, prvostupňovému súdu doručeným v rovnaký deň, doplnil odôvodnenie svojho návrhu (č. l. 1368 - 1369).

12. Súd prvého stupňa uznesením č. k. 58Cb/55/1999-1373 zo dňa 01.06.2016 návrh žalovaného zamietol konštatujúc, že v konaní o sťažnosti žalovaného, podanej na ESLP dňa 09.05.2016, sa nerieši taká otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie konajúceho súdu, nakoľko žalovaný svojou sťažnosťou nenamieta právoplatný rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/97/1999, 4Obo/98/1999 (zo dňa 28.11.2011 na č. l. 1089 a nasl. - pozn. odvolacieho súdu), ktorým najvyšší súd ako súd odvolací potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa sp. zn. 58Cb/55/1999 zo dňa 17.02.2010 v merite veci (rozsudok na č. l. 978 spisu, v znení doplniaceho rozsudku č. k. 58Cb/55/1999-1048 zo dňa 04.07.2011 o základe prejednávanej veci - pozn. odvolacieho súdu). Súd prvého stupňa zdôraznil, že rozhodnutím

odvolacieho súdu, ktorý vyslovil, že o výške nároku je potrebné rozhodnúť, je viazaný. Poukázaním na zákonnú požiadavku účinnej ochrany práv účastníkov konania podľa § 6 O. s. p. mal preto súd prvého stupňa za to, že podmienky prerušenia konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p., v predmetnej veci splnené nie sú.

13. Podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p., pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

14. Z citovanej právnej normy vyplýva, že zákonodarca v ust. § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. ustanovuje dôvody pre prerušenie konania fakultatívne, teda také dôvody, pri ktorých súd na základe vlastnej úvahy môže konanie prerušiť. V prípadoch vymedzených v tomto ustanovení súd teda nie je povinný zo zákona konanie prerušiť, ale je na jeho úvahe, či tak urobí.

15. Odvolací súd po oboznámení sa s napadnutým uznesením prvostupňového súdu a dôvodmi, ktoré k zamietnutiu návrhu žalovaného viedli, má za to, že súd prvého stupňa správne uzavrel, že vo veci dôvod na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. daný nie je. V predmetnej veci súd prvého stupňa dospel k záveru, že konanie v predmetnej veci z dôvodu konania vedeného o sťažnosti žalovaného zo dňa 09.05.2016 na ESLP nepreruší a podľa názoru odvolacieho súdu, prvostupňový súd z úvahy, ktorú mu zákon ustanovil, nevybočil.

16. Na zdôraznenie správnosti záverov prvostupňového súdu (§ 387 ods. 2 C. s. p.), odvolací súd doplnia, že prerušenie konania je v prípadoch fakultatívneho prerušenia konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. skôr výnimkou, než pravidlom. Ako vyplýva z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, tak, ako nedochádza k vylúčeniu účastníka konania z realizácie jeho procesných oprávnení postupom súdu, ktorý konanie prerušil, nedochádza k odňatiu možnosti pred súdom konať ani procesným postupom súdu, ktorý konanie v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. nepreruší (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/57/2011). Pokiaľ by sa v konaní vyskytli sporné skutočnosti alebo otázky sponchybnújúce určité skutočnosti, tieto si v prípade potreby môže súd ako otázky predbežné vyriešiť sám. V neposlednom rade odvolací súd zastáva názor, že prerušenie konania do rozhodnutia ESLP o sťažnosti žalovaného zo dňa 09.05.2016, by bolo v rozpore aj so zásadou hospodárnosti konania (§ 100 ods. 1 veta prvá O. s. p., resp. § 157 ods. 1 C. s. p.).

17. Vo vzťahu k námietke žalovaného týkajúcej sa nepreskúmateľnosti rozhodnutia prvostupňového súdu odvolací súd konštatuje, že jeho odôvodnenie zodpovedá zákonnej požiadavke riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, rešpektujúc ust. § 157 ods. 2 O. s. p., keďže z neho vyplýva dôvod zamietnutia návrhu na prerušenie konania. Z tohto dôvodu ho možno považovať za preskúmateľný a ústavne akceptovateľný.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaním napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave, ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil.

19. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C. s. p.. V odvolacom konaní bol v celom rozsahu úspešný žalobca, preto mu odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

20. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je podľa § 421 ods. 1 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha [dovolací návrh (§ 428 C. s. p.)].

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).